

***HİZMET İÇİ EĞİTİM
PROGRAMLARININ
HAZIRLANMASI (PROGRAMA
KATILACAK PERSONELİN
SEÇİMİ VE HİZMET İÇİ EĞİTİM
İHTİYACININ SAPTANMASI)***

Doç. Dr. Hakan Sunay

Programa Katılacak Personelin Seçimi

- *Bir kurum, ister mal ister hizmet üretsin **verimli çalışması**, o kurumda çalışan **PERSONELİN** görevini istenilen nitelikte yapmasına bağlıdır.*
- *Kurumlarda üst düzey yöneticiden alt düzey görevliye kadar herkesin yapması gereken görevler vardır.*
- *Personelin birinin görevini yapmaması bir makinenin dişlilerinden birinin kırılması gibi kurumun işleyişini etkiler.*

Görev (İş Analizi) Yapma(1)

- *Bir kurumun verimi açısından cevaplaması gereken temel soru;*
- **“Kurumdaki her bir personel kendinden beklenilene istenen nitelik ve özellikte yapmakta mıdır ?”** Bu sorunun cevabını verebilmenin ilk koşulu,
- **“O görevin istenen biçimi nedir ?”** sorusunu cevaplamaktır.

Görev (İş Analizi) Yapma(2)

- Örnek;
- Görev; Sekreterlik (Büro Sekreterliği)
- Büro Sekreterinin görev analizi
- 1.İşini ve işyerini sever
- 2.İnsan ilişkileri yeterlidir
- 3.Davranışları ölçülür
- 4.Güzel giyinir
- 5.İletişim kurallarını bilir
- 6.Hatasız bilgisayar kullanır
- 7.Hatasız ve çabuk not tutar
- 8.Dosyalamayı bilir

Görev (İş Analizi) Yapma(3)

- *9.Büroda bulunan makineleri kullanımlarını bilir.*
- *10.Türkçeyi iyi konuşur ve kullanır*
- *11.Bir yabancı dili iletişim kuracak düzeyde bilir*
- *12.Büro yönetimi hakkında bilgisi vardır.*

İçerik çizelgesi hazırlama

Örnek; Görev; Sekreterlik (Büro sekreterliği)

Görev Analizi

- **1.İşini ve işyerini sever**
- **2.insan ilişkileri iyidir**
- **3.Davranışları ölçülüdür**
- **4.Güzel giyinir**
- **5.İletişim kurallarını bilir**
- **6.Hatasız bilgisayar kullanır**
- **7.Hatasız ve çabuk not tutar**
- **8.Büro makinelerinin bakımı ve kullanımını bilir**
- **9.Dosyalamayı bilir**
- **10.Türkçeyi iletişim kurabilecek düzeyde iyi kullanır**
- **11.Yabancı dil bilir**
- **12Büro yönetimi hakkında bilgi sahibidir.**

İçerik (Ders Konuları)

- **1.iş ve insan ilişkileri**
- **2.iş ve insan ilişkileri**
- **3.iş ve insan ilişkileri**
- **4.Giyim ve moda**
- **5.İletişim teknikleri,büro yönetimi,iş yazışmaları**
- **6.Daktilografi**
- **7.Stenografi**
- **8.Büro makineleri,Sekreterlikte Bilgisayar uygulamaları**
- **9.Büro yönetimi**
- **10.Türkçe**
- **11.Mesleki yabancı dil**
- **12.Büro yönetimi**

İçeriğın Belirlenmesi

- *İçeriğın belirlenmesi; ekip işidir.*
- *Ekipte;*
- *Eğitim uzmanı*
- *Alan uzmanı (Spor)*
- *İlgili işi yapan personel*
- *Personel amirleri*
- *İşveren*
- *Personelin gördüğü işten yararlananlar*
(örneğin; işyeri sahibinin müşteri görüşlerinden yararlanması)

Belirtke Tablosu Açıklamalar(2)

- (*)1.İş ve insan ilişkileri
- 2.Giyim ve moda
- 3.İletişim teknikleri,
- 4.büro yönetimi,
- 5.iş yazışmaları
- 6.Daktilografi
- 7.Stenografi
- 8.Büro makineleri,
- 9.Sekreterlikte Bilgisayar uygulamaları
- 10.Türkçe
- 11.Mesleki yabancı dil
- (**)*Görev analizinde yer alan ifadeler (sayılarla belirtilmiştir).*

Belirtke Tablosu Açıklamalar(3)

- Programlara içerik tespiti ister HİE isterse Hizmet öncesi eğitim olsun belirtke tablosu hazırlanarak gerçekleştirilir.
- Örneğin; Hukuk Fakültesi, Polis Akademisi, BESYO ya da bir Antrenörlük kursunda, önce bir hukukçunun, polis, beden eğitimi öğretmeninin ya da bir antrenörün **GÖREV ANALİZİ** yapılır.
- Sonra analizdeki her bir amacı gerçekleştirecek **İÇERİK** programlara yerleştirilir.

Belirtke Tablosu Açıklamalar(4)

- *Hizmet öncesi eğitimde bu iş biraz daha kolaydır.*
- *Çünkü, lise mezunu bir genç, Tıp Fakültesine girmişse, **neyi bilip neyi bilmediği kısmen bellidir.***
- *Ancak, Hizmet içi eğitimde içeriğin **ne kadarını bilip bilmediği önemlidir.** Bu nedenle içerik hazırlamak zordur.*
- *Her bir personelin işindeki verimliliğini etkileyen **EKSİKLİĞİ** ortaya çıkartma işi uzmanlık gerektirir. Buna **EĞİTİM İHTİYACI SAPTAMA** denir.*

Eğitim İhtiyacı Saptama

- **Örneğin;** 20 sekreterin 20 değişik özelliğinin olması mümkündür. Bunu belirlemek gerekir.
- **Hizmet içi Eğitim Programlarına katılacak Personeli Belirlemek için Yapılacak İşlemler;**
  - **1. Görev Analizi**
  - **2. Görev analizine uygun içerik saptaması**
  - **3. Belirtke Tablosu hazırlanması**
  - **4. Eğitim ihtiyacı saptama aracı geliştirme**

Eğitim İhtiyacı Saptama Aracı Geliştirme

- 1.İçerik çizelgesi (**belirtke tablosu**) hazırlanır
- 2.Anket formu hazırlanır. Anket, içerik çizelgesindeki konular çerçevesinde bilgi düzeyindeki özellikler için hazırlanır.
- 3.Tutum ve davranış düzeyindeki özellikler için ise değişik **tutum ölçekleri** ya da davranışların gözlenebileceği **gözlem formları** hazırlanır. **Örneğin;** sekreterin iyi bilgisayar kullandığı, **“bilgisayar kullanmayı biliyor musunuz ?gibi sorularla anlaşılmaz. “bilgisayar bilmek ne demektir ?** Ya da **bilgisayar başına oturtup belli bir metni yazmalıdır.**

Eğitim İhtiyacı Saptama Aracı Uygulama ve Personeli Gruplama

- HİE programlarında geçirilecek personelin belirlenmesi 4 aşamada olur;
- **1. Görev analizi yapmak**
- **2. İçerik çizelgesi yapmak**
- **3. Eğitim ihtiyacı aracı geliştirme**
- **4. Eğitim İhtiyacı Saptama Aracı Uygulama ve Personeli Gruplamadır.**

Eğitim İhtiyacı Saptama İşlemi

Yeterlilikleri Gelişmesi İstlenen Personelin HiE İhtiyacı

- **Personelde** **Personelde**
- **Bulunması** **mevcut** **Personelin**
- **Gereken** **— özellikler = Eğitim**
- **Özellikler** **(bilgi,tutum **İhtiyacı****
- **(davranış)**

Eğitim İhtiyacı Saptama İşlemi

Bir üst kademeye yükselecek ya da görevi değiştirecek Personelin HiE İhtiyacı

■ Gelecekte	Yapılmakta	
■ Yapılacak	olan iş	Personele
■ Olan iş	_____ için kazan	= kazandırıl.
■ İçin gerekli	<u>(bilgi,tutum</u>	gereken
■ Yeterlilik	<u>davranış)</u>	yeterlilikler
■ <u>(bilgi,tutum</u>		<u>(bilgi,tutum</u>
■ <u>davranış)</u>		<u>davranış)</u>

Hizmet içi Eğitim İhtiyacının Belli olduğu durumlar

- *1.Kuruma yeni personel alındığında*
- *2.Personelin görevinin değiştirilmesi gerektiğinde*
- *3.Üst kademelere personel hazırlanması gerektiğinde*
- *4.sistemde değişiklik yapıldığında*
- *5.Yeni teknoloji uygulandığında*
- *6.HİE zorunlu olduğunu gösterir durumlarla karşılaşıldığında*

İhtiyacı kimler saptayacak ?

- *1.Yöneticiler (ilk, orta ve üst kademe yön.)*
- *2.Deneticiler (kurum içi ve dışı)*
- *3.Uygulayıcılar (görevli personel)*
- *4.Uzmanlar (eğitimci, sosyolog, psikolog,vb)*
- *5.Tüketiciler (kurum ürününü tüketenler, müşteriler)*
- *6.Meslek kuruluşları temsilcileri (dernek, sendika)*
- *7.Üretim araçları ve teknolojisi üreticileri yeni ve ileri teknoloji üretenler*

İhtiyaç Saptama Teknikleri

- ***1.Kayıt ve raporların incelenmesi***
- ***2.Grup toplantılarının düzenlenmesi***
- ***3.Görüşme-mülakat yapma***
- ***4.Anket uygulama***
- ***5.Gözlem yapma***
- ***6.Test uygulama***

Eğitim İhtiyacı Saptama İşlemi Örneğ;

- **1.Bayan A; insan ilişkileri, daktilo, iş yazışmaları**
- **2.Bayan B; insan ilişkileri**
- **3.Bayan C; yabancı dil, daktilografi**
- **4.Bayan D; yabancı dil, daktilografi**
- **5.Bayan E; insan ilişkileri, daktilo**
- **6.Bayan F; Giyim moda**
- **7.Bayan G; İş yazışmaları**
- **8.Bayan H; İletişim teknik, stenografi**
- **9.Bayan İ; insan ilişkileri, iş yazışmaları**
- **10.Bayan J; insan ilişkileri, iş yazışmaları**
- **Açılacak Program ekonomik olmalı az sayıda olanlara program açılmamalı, gece kurslarıyla takviye edilmelidir.**

***BAŐARILAR
DİLERİM***

H.SUNAY